

Byldepesten

Lige her og nu står jeg på en kasse, på en lille yndig plads, i en lille yndig landsby, mellem små yndige hytter, på en yndig øgruppe et sted i ellers yndige Melanesien. Kassen vender på hovedet. Det eneste den har tilfælles med en ølkasse er dens størrelse og mine tanker om en kold øl. Ud over det hører ligheden helt op. Den har måske været brugt til at transportere høns fra landsbyen til et marked i en anden landsby.

Jeg gør klogt i ikke at flytte mine efterhånden sorte fødder, hverken frem eller til siden. Jeg tænker på nogle dansetrin jeg engang lærte. Frem til siden og samle. Til bage til siden og samle.

Lysten til at danse er aftaget kraftigt siden min hustru og jeg ankom til øen for 13 dage siden. Skulle jeg mod alle odds alligevel tage en sidste ensom dans vil mit liv blive forkortet med 7 minutter. Det er sådant nogenlunde hvad mit indre astronomiske ur nu kan præstere af kalkulation.

At kunne leve helt og aldeles i nuet er en afgørende faktor når man har 7 minutter igen. Udelukker jeg enhver tanke om fortid og fremtid, har jeg det egentlig meget godt, bortset fra den stegende sol og min tørst. Teoretisk set har jeg uendelig mange nuer tilbage af livet.

Det er positivt at jeg for snart en time siden blev lukket ud af min lille fangehytte, hvor jeg sad til fange taget i 12 dage.

Nu tænker du, måske allerede, hvad har det uhyrlige menneske dog bedrevet, siden han står der og har ondt af sig selv og kom nu bare til sagen og fortæl mig hvad du har gjort.

Først skal du bare vide, jeg har ikke ondt af mig selv. Jeg må tilstå at jeg nok har bedrevet en del. Dog ikke noget der giver andre ret til at aflive mig i så ung en alder. Jeg er sømand, har drukket, har sunget pæne viser, mindre pæne viser, har horet, dog kun med samtykke. Jeg har aldrig slået andre mennesker ihjel og slet ikke med det formål at spise dem bagefter.

Havde jeg ikke fået den forbandede bom i panden var vi aldrig endt her. På vores Jordomsejling var alt rent fagligt set forløbet eksemplarisk. Mentalt var der en række forlis. Da vi nærmede os øgruppen Vanuatu, havde Thea og jeg en heftig diskussion om hvorvidt vi skulle tage et tiltrængt ophold. Jeg plæderede for at snige os igennem øgruppen i en sikker afstand og fortsætter vestover. Med andre ord, så de ikke kunne nå ud til os i deres udriggerkanoer. Thea påstod at man både i Polynesien og Melanesien i årtusinder havde tonset rundt og foretaget sørejser på kryds og tværs. Jeg gjorde hende klart at det var i særlige store fartøjer og ikke i de små udhulede træstammer de brugte i dag med en besætning på en mand.

Et emne vi til hudløshed spænderede de ellers smukke dage og stjernenætter med var hvorvidt vi kunne risikere at blive spist på Vanuatu. En ting var sikkert. Kannibalisme ville blive forbudt netop i dette år, i kraft af en ny lov som allerede var vedtaget. Vi havde allerede læst om det da vi var i Fransk Polynesien hvor kannibalismen for længst var afskaffet. Problemet var bare at vi ikke kunne huske med sikkerhed om det var i udgangen eller begyndelsen af det kvartal vi befandt os i at loven skulle træde i kraft.

Tingene løser sig altid. At sejle er at forvente det uventede. Efter en heftig nats talen forbi hinanden så skete det forventelige uventede. Undskyld mig, hukommelse har jeg haft til fulde. Alligevel må

du som læser og jeg i det følgende støtte os til Theas spæde optegnelser og forklaringer om mit helbred til og i det Vanuatiske tribunalat eller mangel på samme.

Den morgen hvor vi havde beregnet at få landkending på en af Vanuatus store øer, Ambrym, tror jeg at være vågnet op af samme grund. Når man gennem livet færdes over store afstande og over oceaner, får man en fintfølelse fornemmelse for bølgenes bevægelser, duften af land og alt levendes bevægelser, både i vandet og i luften omkring båden. Der sker noget ganske særligt når den undersøiske grund pludselig, over få sømil, begynder at rejse sig for til sidst at blive til en stejl irgrøn bjergvæg når denne bryder vandoverflader og fortsætter op i højden. Et smukt syn jeg aldrig ville have været foruden.

Den morgen havde jeg måske drømt at jeg kom op nede fra kahytten, blev mødt af en varm-køje-parat Thea, med ordrene, ”God morgen min dejlige sømand” eller ”Nu vil jeg langt om længe gå ned og knalde prikker i køjen som du har varmet op til mig”. Selv i Sydhavet kan morgenerne føles kolde.

Hun rykkede flittigt i linerne til vindroret for at ændre kursen. Måske sagde hun samtidig, ”Kom du bare op”.

I det samme bommede vi. Udtrykket bommert, jeg vil tro, stammer fra sejlskibsverdenen.

Thea havde navigeret forbi Ambrym og ned til sydøst spidsen af Malekula hvor hun kastede anker i Cook Bay. James Cook har givet navn til meget i Sydhavet hvor solen står i nord midt på dagen.

Nu kommer jeg igen på banen med min på det tidspunkt begyndende hukommelse. Jeg lå på ryggen i køjen, hørte ankerkædens ubarmhjertige raslen over tid, indtil 60 meter kæde var løbet op af ankerbrønden og ud gennem ankerklydset. Tænkte først på tømmermænd. Opdagede at jeg havde en gennemvædet klud på panden. Efter nogen tid gik jeg op i cockpittet og så mig omkring. Jeg var tung i hovedet med en lettere kvalme og hovedpine. Thea oplyste mig om forløbet med bommen og sagde at jeg havde været heldig. Jeg gik ned om læ igen, kikkede mig i spejlet og trak lidt på smilebåndet af min tegneserie bule i panden. På toppen af bulen var der både en rift og et lille sår.

Ud af øjenkrogene havde jeg bemærket et usædvanligt syn oppe fra cockpittet og skyndte mig derop igen. I en magisk cirkel rundt om båden lå der otte udrigger kanoer med en mand i hver. Magisk fordi afstanden til dem var nøje afpasset og meget præcis. Måske 60 meter. Thea kunne fortælle at cirklen havde været større kort tid efter at hun havde ankret op. Mændene havde bar overkrop, sort hår og skæg, begge dele mere krøllet end en puddelhund. De sad blot helt stille og nedstirrede os.

Heldigvis havde vi studeret sejlads håndbøger og rejsebeskrivelse fra eventyrere der tidligere havde aflagt øerne besøg. Her stod dette at se fremmede an agtige rituel, beskrevet. Det er både høfligt og hensynsfuldt ikke bare at komme anmassende. Det gælder for begge parter, både de tilrejsende og de lokale. Tidligere i historien var det også en sikkerhed for landsbyboerne lige at se en ven eller i værste fald, fjende an, både med hensyn til smitte og våben.

Da jeg kikkede op i riggen under bagbords salingshorn, så jeg til min skræk at Thea ikke havde fået sat det lovpligtige gule signalfag Q, som betyder; Jeg er smittefri og ønsker frit samkvem med land. Jeg satte det straks. Det er et flag man sætter på forhånd når man anduver et fremmed land for at indklare i første havn man anløber.

Den lokale flåde af kanoer nærmere sig. Fra at være en nonverbal kommunikation med os, begyndte langsomt en verbal kommunikation, med os som fremmede, på sproget bislama, et mix af især engelsk og et såkaldt pidginsprog, hvilket er let forståeligt. Der ud over tales mere end 100 forskellige sprog på Vanuatu.

En af mændene som syntes at være en slags anfører, spurgte os om hvorfor vi først satte de gule flag nu. Jeg kunne som skipper kun undskylde at det ikke var sat og at jeg havde ligget brak nede i kahytten. Den sidste bemærkning har jeg bitterligt fortrudt.

”Anføreren” padlede tættere på og kikkede intenst på min pande og dermed mit lille sår med en snert af gul betændelse som hurtigt viser sig i tropeheden. Han spurgte ind til noget han mente kunne være en misdannelse. Boom boom forsøgte jeg mig og pegede på min bule i panden og på bådens bom. Vær venlig at søsætte jeres dinghy og kom med ind til landsbyen. Det var bare skønt. Så var vi allerede kommet igennem det scenarie og alt det se hinanden an ritual. Jeg glædede mig til at se øen og dens befolkning der siges at være meget gæstfri.

I landsbyen blev vi ført hen til en fale, en slags forsamlingshus, åbent hele vejen rundt med hævet palmetag. Så der var højt til loftet og god udluftning. Der sad landsbyens høvding og det der skulle vise sig at være byens medicin- i det her tilfælde - kvinde. Hun skulle på 10 meters afstand inspicere det hun fra første færd kaldte for en byld. Selv om hun tilsyneladende havde en høj status i landsbyen, fandt jeg hendes lange remser om mit lille sår for højst besynderlige. De andre højtstående beboere sad med åben mund og skrækslagende øjne og lyttede til hendes ordstrøm og ikke mindst diagnosen: BYLDEPEST!

Ud over diagnosen byldepest mente hun at jeg havde høj feber. Godt nok havde jeg det varmt i tropeheden og var måske også begyndt at svede angstens sved, da hun sagde at jeg allerede havde udsat hele øens befolkning for smitte og bragt alle i livsfare. Behandlingen var i første omgang total isolation. Da jeg ved vores anløb af øen havde undladt at gøre opmærksom på at jeg var inficeret med byldepest, ville der også blive rejst sigtelse for overtrædelse af international sølov, samt for overtrædelse af den lokale straffelov, idet jeg havde udsat befolkningen for livsfare. Jeg spurgte om ikke det var muligt at blive tilset af en rigtig læge i stedet for en kvaksalver. Det spørgsmål blev mit endeligt.

Spændt sad jeg i min lille hytte på landsbyens elles yndige torv. De første dage var jo isolation på grund af smittefare som det hed sig. Da der også var rejst sigtelse mod mig, måtte det jo også være en slags arrest eller varetægtsfængsling så jeg ikke kunne påvirke vidner. Arresthus ville man kalde hytten i et moderne samfund. Ikke et fængsel. Det er først noget man sidder i efter domsafsigelse. I middelalderen var det blevet kaldt en gabestok. Det siger jeg fordi der var nogle små kvadratiske huller i hytten. De var så små at jeg ikke kunne kravle ud af dem. Der var 3 huller placeret i 3 forskellige højder så landsbyens beboere i flere aldersgrupper kunne stå oprejst og kikke ind til mig.

Stort set alle i landsbyen benyttede sig af muligheden for at lægge vejen forbi for at fortælle mig hvor betændt et svin jeg var. Thea lagde også vejen forbi ind i mellem. Hun havde ellers en særlig tilladelse til at besøge mig inde i selve hytten. I så fald skulle vi sidde i hvert sit hjørne for at skabe størst mulig afstand. Hun benyttede sig ikke af lejligheden, for som hun sagde, ville det have en helt forkert signalværdi i forhold til de andre i byen som hun nu skulle beskytte mod mig.

Thea er sygeplejerske og god til mennesker. Hun besøgte mig ude ved et af de 3 huller, allerede efter fire dage i fangenskab. Hun brugte sjovt nok det laveste hul. Det viste sig at hun foretrak at sidde på en kasse, således at de 5 minutter hun afsatte kunne blive tilpas bekvemme.

Hun fortalte om hvor godt og hvor hurtigt hun var fuldt integreret og vellidt blandt både børn og voksne. Ved at vise dem sin ydmyge respekt og gensidige forståelse kunne hun arbejde sig frem til en god position, ikke bare i byen, men måske også på hele øen. På sigt endog i hele landet. Jeg spurgte ind til om ikke hun havde fortalt dem om vores famøse bomning. Hun sagde at hun ikke var helt sikker på om det var bomningen der havde fremkaldt mit betændte sår. Hun havde fået et tæt venindeforhold til kvaksalveren og syntes det var lige lovligt groft at kalde hende for kvaksalver. Det kunne godt være jeg syntes medicinkvinden nærmest var en uoplyst landsbytosse men hun havde gjort sin pligt af hensyn til almenvældet. Desuden var der begyndt at florere en byldepest epidemi i hele Sydhavet mens vi havde været undervejs og Thea forstod godt at folk var bange og passede på hinanden.

Thea kunne også fortælle at landsbyen havde set frem til deres form for den nærtstående høstfest hvor de agtede at fortære den sidste hvide mand inden det nye lov om at forbyde kannibalisme, trådte i kraft. Vi var altså kommet en måned for tidlig. Det var mig de havde set frem til at fortære. Nu var de dybt frustreret over at det ikke var muligt på grund af min infektion. Jeg var uspiselig og ville sandsynligvis ende som rent madspild.

Deres kodeks forbød dem at tilberede Thea, dels fordi hun var kvinde og dels fordi hun nu havde stor nytteværdi og havde vundet stor anerkendelse i de lille samfund. Det havde hidtil været, enten en hvid mand, eller en mandlig fjende fra en anden ø som indgik som varm føde til den store fest. Til festen ville der også blive dyrket det man i vores del af verden kalder bungy jump. Denne "Sport" stammer fra Vanuatu. De sejeste springer ud fra trætarne med selvflettet materiale fra vinstokke og lokale træer. For at bestå denne manddomsprøve skal man ramme jorden uden at blive slået ihjel. Det kan gøres ved at tilpasse det elastiske materiale så nøjagtig at det lige præcis bremser ens fart de sidste få meter inden man rammer jorden efter 20 meters frit fald.

Et par dage efter faldt dommen: "Thi kendes for ret: De dømmes til døden ved hængning, idet de ved uskikket og hensynsløs adfærd har udsat vores land for fare ved indførelse og forsøg på spredning af byldepest". 31 ud af byens 39 beboere stemte for, 7 stemte i mod og 6 stemmer fandtes ugyldige. 4 udlod at stemme. 3 stemmesedler var forsvundet. En var ikke stemmeberettiget men stemte alligevel.

Domsudskriftet blev læst igen og igen. Jeg forstod det ikke. Jeg forstod slet ikke Thea og hendes fantastiske rolle i det samfund som nu så op til hende og hun til det. Måske var det hende der tillod at stemme uden at være berettiget til det. Men hvad stemte hun?

Nu står jeg på kassen og sanser nuet. Ser mig omkring. Har nydt mit sidste ønske om et måltid. Ønskede blot 2 blødkogte æg til morgenmad. Fik 2 æg som i hvert fald havde kogt 15 minutter. Ikke til sammen vel at mærke. De var sorte inde i det der skulle have været en gul blomme. Har ellers levet af vand og brødfrugt. Så æggene var en tiltrængt forandring. Kunne have spist 4 til uden

at tænke på kolesteroltal. Ser mig omkring. Thea står og taler med en af Nam baserne; mænd som man på ingen måde kan kalde for stofmisbrugere, idet den eneste trævl de har på kroppen, ikke engang er lavet af stof. Det er et tyndt stykke snor som skal holde deres penishylster ind til maven. Penishylsret er af ler og det er nogenlunde af samme længde fra den ene Nam bas til den anden. Måske varierer tykkelsen på hylsteret en anelse. Det er svært at se. De ser ud til at være håndlavet. Den del af hylsteret som stikkes ned over penis, er kegleformet med en one size åbning. Så uanset størrelsen på penishovedet kan man vel nok få hylsteret på. Det kan kun være et spørgsmål om hvor langt den kan stikkes op i hylsteret. Jeg vil tro at ens penis over tid komme til at ligne en spidset blyant, uanset om den er tyk eller tynd. Den skal jo trykkes så langt op i hylsteret at den sidder fast. Man kan sige at den går op i en spids.

Denne ”klædedragt” kan med rette kaldes en uniform. Jeg går absolut ind for uniformer. Uniformen ligestiller mennesket. Nøjagtig som en skoleuniform i lande med store klasseforskelle. Man afslører ikke for meget, med hensyn til stor, lille, rig, fattig. Hos en Nam bas er en vigtig kropsdel herved kamufleret. Testiklerne er blottet og til fri værdiansættelse for både de lokale kvinder og for en fjendtlig stamme når der skal kæmpes.

Jeg giver mine tanker frit løb på denne fantastiske tropedag og med uendelig mange nuer til min rådighed giver jeg den fuld skrald med at være nærværende. Jeg tænker stadig over hvad en modstander eller en mage, altså en kvinde kan udlede ved synet af en Nam bas. Er testiklerne i deres habituelle tilstand og hvornår er pungen sidst tømt for titusindvis af små haletudser. Antallet af haletudser afhænger igen af temperatur, alder, kostvaner, drikkevaner, miljø, stråling, arv og eventuelle arbejds-skader med kemikaliepåvirkninger.

For at vende tilbage til penis, må man for den enkelte Nam bas håbe at han for revet hylsteret af inden penis kommer i dens ”happytial” tilstand. Måske har kegleformen på hylstret til opgave at skubbe sig af automatisk i en sådan situation.

Det ritual hvor jeg nu er hovedperson har tilsyneladende tiltrukket andre end folk i landsbyen. Ud over de stemmeberettigede og deres børn, kan jeg tælle 25 mere på pladsen. Der måtte være folk fra andre byer eller også er det myndigheds-personer der skal tilse eksekveringen og at de hele går rigtig til. Det forstår jeg ikke. De eneste der skal gøres, er at en betroet beboer skal sparke kassen væk under min fødder. Hvor svært kan det være? Forstår heller ikke at jeg kan dø af at falde 40 cm ned på nogle palmeblade. Det ser ikke ud som om der er noget hul neden under eller en lem der ryger op eller ned. Jeg har kun fået noget tyndt om halsen, lavet af vinstokke, nøjagtig af samme materiale de bruger til deres manddomsprøver, nu kaldet bungy jump.

Lige nu er jeg sprællevende og fuldt ud til stede. Er der mon et liv efter døden. Ja, helt klart. Selvfølgelig er der det. Der er millioner, milliarder, selv når man kun tæller vores lille prut i verdensrummet med, en lille bitte Pinocchio kugle blandt billioner af galakser og triliarder af universer i endnu flere universer. At påstå at livet stopper bare fordi lyset slukker inde i dig, det er vanvittigt og overmålet af alt egoisme.

Selv om jeg nu står på en kasse håber jeg aldrig at blive ramt af kassetænkning. Ja vel, jeg tænker jeg står på en kasse og tænker. Måske ville jeg føle mig mere tryk hvis det var kassen på Speakers Corner jeg stod på. Men det er og bliver blot en kasse. Jeg må give kærlighed og respekt til netop den kasse. Den er fuld af liv og hæver mig op over jorden med dens 40 cm. De 40 cm er uendeligt langt. Kunne vores bevidsthed evne at forstørre hver eneste millimeter op til uendelige lange linjer.

For igen at gøre det med hver eneste MY og Nano MY. Kunne jeg gøre det samme med hver eneste af de tilbageværende tusinddele af hver Nanosekunder ville resten af mit liv blive uendeligt langt.

Fra kassen har jeg udsigt til uendeligt meget liv som vil fortsætte i al evighed. Ikke kun mennesker, dyr, planter, fugle, fisk ude ved revet, insekter, alger, bløddyr, bakterier, vira. Alt andet materiale, partikler, lys, stråler har en evig dynamik og eksistens.

Kikker ud på forsamlingen og finder Thea. Hun ser ud til at stortrives i hendes nye netværk. Hun smiler og har det godt. Hun vil selvfølgelig ikke yde nogen modstand når jeg skal eksekveres. Ej heller et eneste pib vil hun udgyde. Hun synes at have fundet den dybeste mening med livet; opmærksomhed, anerkendelse og status.

Jeg er glad for det livet tilbød mig. Eller rettere jeg gav mig selv chancen for at være mig, sige et fast job op, sige min mening, veksle mine få midler til gode oplevelser, klædte mig som jeg fandt behageligt, uden at være dikteret af kapitalismens hæsligste ansigt; mode, vanvittige reklamer, sminke og facade ræs.

Jeg mødte Thea i Eventyrernes klub. Derfra blev jeg også ekskluderet. Det handlende om at besøge så mange lande som muligt. Havde man lagt til med et cruising skib i hovedstaden på Bermuda, gået en tur ned på kajen for at købe et stykke souvenir, vendt tilbage til skibet for at sejle videre til næste destination, så kunne endnu et land vinges af og kravet om at se et antal nye lande hvert år, kunne nemt efterkommes. Bare ikke for mig. Jeg ville sejle fra en ø til en anden. Det tager tid. Når jeg først nåede land, ville jeg gerne blive der i lang tid. Thea synes at gøre tid op i antal fotos, taget med hendes dyre kamera. Billeder som skulle fremvises i Eventyrernes klub som dokumentation. Hun oplever verden gennem et fordummende filter af tykke linser. For mig det stik modsatte af at være til stede i nuet.

Nu står hun klar med sit kamera. Hvis jeg tænker tanken eftermæle, er det så en god ide? Den tanke ligger mig pludselig meget fjern, idet jeg ikke kan mærke hende mere og alt bliver sort og stille.

